

Barne- og likestillingsdepartementet
(Kun avgitt digitalt på www.regjeringen.no)

Deres referanse: 18/2390
Vår referanse:
Dato: 15.10.2018

Høringsuttalelse til Forslag om styrking av aktivitets- og redegjøringsplikten på likestillingsområdet

Vi viser til Barne- og likestillingsdepartementets (BLD) høringsbrev av 4. juli 2018 med forslag om styrking av aktivitets- og redegjøringsplikten på likestillingsområdet. Vi viser også til at vi har fått utsatt høringsfristen til 15. oktober (epost mellom Langlete og Saglie 5. oktober).

Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivningen, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig, jf. lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter § 1 annet ledd. NIM skal blant annet gi råd til Stortinget, regjeringen og andre offentlige organer om gjennomføringen av menneskerettighetene, jf. lovens § 3 første ledd bokstav b.

NIM støtter i stor grad det som er spilt inn av LDO, men vil likevel knytte noen egne kommentarer til lovforslagene.

I forslaget til ny § 24 første ledd vises det i første punktum til lovens *formål* (lovens § 1) som inneholder alle lovens diskrimineringsgrunnlag, mens annet punktum (i forslaget) fremhever særlig ett av diskrimineringsgrunnlagene, nemlig kjønn. Riktignok er ordene «blant annet» og «herunder» med på å sørge for at teksten ikke bryter med første punktum, men det er kvinnediskriminering, seksuell trakassering og kjønnsrelatert vold som fremheves. Dette er departementets hensikt, som det framgår av høringsnotatet.

NIM ønsker styrking av kvinners rettigheter og stilling, men ønsker på samme måte styrking av rettighetene til de øvrige utsatte gruppene som dekkes av diskrimineringsgrunnlagene i lovens § 1. Disse diskrimineringsgrunnlagene reflekteres i internasjonale menneskerettskonvensjoner Norge er bundet av, og av

diskrimineringsvernet i Grunnloven. NIM mener at det på prinsipielt grunnlag er uheldig å framheve ett av flere diskrimineringsgrunnlag på denne måten i selve lovteksten. Implisitt sier man at dette diskrimineringsgrunnlaget er viktigere enn de andre. (NIM noterer at for eksempel FNs rasediskrimineringskomite i mange år har etterlyst redegjørelse og kartlegging av rasisme på ulike områder i Norge.)¹

NIM mener at forslaget kunne vært formulert på en måte som fremhever aktivitetsplikten for alle diskrimineringsgrunnlagene ved å fjerne henvisninger til kjønn, men likevel beholde henvisningene til likestilling og likestillingsutfordringer, sammensatt diskriminering, samt forebygging av trakassering og vold basert på diskrimineringsgrunnlagene.

På samme grunnlag mener NIM at det er uheldig å utelate diskrimineringsgrunnlaget *alder* fra § 26 om arbeidsgiveres aktivitetsplikt. Det er åpenbart at det er forskjell på de ulike diskrimineringsgrunnlagene når det gjelder hva som kan anses som saklig diskriminering. Hudfarge vil svært sjelden kunne være et saklig diskrimineringsgrunnlag, mens alder i mange tilfeller vil kunne være det. Å inkludere alder i § 26 vil ikke endre arbeidsgiveres rettsstilling med hensyn til adgang til å forskjellsbehandle på grunn av alder.

Forslaget til endring av Regnskapsloven § 3-3 c om å ta inn ordene «likestilling og ikke-diskriminering» i tillegg til begrepene «menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter» impliserer at likestilling og ikke-diskriminering ikke allerede er dekket av menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Dette er etter NIMs syn uheldig.

Videre i § 3-3 c foreslås det også her at man skal legge til en redegjørelsesplikt for arbeidsgivere når det gjelder kjønnslikestilling. NIM mener på samme grunnlag som over at ordet «kjønn» burde strykes her, slik at redegjørelsesplikten klart omhandler alle diskrimineringsgrunnlagene. Det samme gjelder forslaget til § 26 a første ledd – arbeidsgiveres redegjørelsesplikt burde ikke begrenses til kjønnslikestilling.

Når det gjelder håndheving og kontroll av lovene, er NIM enig i det som er spilt inn av LDO.

¹ CCPR/C/NOR/QPR/7

Vennlig hilsen
for Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

Adele Matheson Mestad
Konstituert direktør

Gro Nystuen
Seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.